

РИЖИКОВА Наталія Іванівна, д.е.н., професор, професор кафедри обліку, аудиту і оподаткування, Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0002-3019-8172>
 ПЕРЕВОЗОВА Ірина Володимирівна, д.е.н., професор, зав. кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, <https://orcid.org/0000-0002-3878-802X>
 МЕЛЬНИЧЕНКО Олег Вікторович, аспірант кафедри економіки і права, Національний університет харчових технологій, <https://orcid.org/0009-0001-8510-6394>
 ЦЮПАК Володимир Павлович, к.е.н., докторант Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України, <https://orcid.org/0009-0001-3886-6673>

МОДЕЛЮВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ФОКУСІ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Рижикова Н.І., Первозова І.В., Мельниченко О.В., Цюпак В.П. Моделювання облікової політики у фокусі виробничого потенціалу та інноваційного розвитку підприємства.

У статті досліджено теоретичні та методичні засади моделювання облікової політики підприємства у контексті розвитку виробничого потенціалу та інноваційної діяльності. Проаналізовано наукові підходи до формування облікової політики та визначено її роль у системі інформаційного забезпечення управління виробничим потенціалом. Розглянуто нормативний і позитивний підходи до вибору облікових методів та встановлено їх вплив на формування фінансової інформації і прийняття управлінських рішень. Обґрунтовано взаємозв'язок між обліковою політикою, фінансовою звітністю, інвестиційними процесами та інноваційною активністю підприємства. Запропоновано концептуальний та поетапний підхід до моделювання облікової політики, що передбачає ідентифікацію складових виробничого потенціалу, визначення облікових інструментів їх відображення, узгодження облікової політики з інвестиційно-інноваційною стратегією підприємства та інтеграцію фінансового і управлінського обліку.

Ключові слова: облікова політика, виробничий потенціал підприємства, інноваційний розвиток, фінансова звітність, управлінський облік, фінансовий облік, інвестиційна діяльність, обліково-аналітичне забезпечення, моделювання облікової політики.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

У сьогоденні реалії розвитку економіки, що характеризуються посиленням конкуренції, цифровізацією та інноваційними трансформаціями, зростає значення ефективної облікової політики як важливого елемента системи управління підприємством. Облікова політика забезпечує формування достовірної інформаційної бази для прийняття управлінських рішень, зокрема щодо використання виробничого потенціалу та реалізації інноваційної діяльності. Водночас у практиці діяльності підприємств облікова політика часто розглядається переважно як формальний регламент ведення обліку, без урахування її стратегічної ролі у забезпеченні ефективного використання ресурсів і підтримки інноваційного розвитку, що зумовлює необхідність удосконалення підходів до формування та моделювання облікової політики з урахуванням виробничого потенціалу підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика формування та реалізації облікової політики підприємства знайшла відображення у працях вітчизняних науковців, які розглядають її як важливий інструмент інформаційного забезпечення управління підприємством. Так, Н. Суліма досліджує методичні підходи до формування облікової політики щодо виробничого потенціалу аграрного підприємства та обґрунтовує її роль у відображенні та оцінці ресурсного забезпечення виробництва [1]. В. А. Замлінський, О. В. Волошина та С. В. Степаненко розглядають облікову політику як елемент системи забезпечення економічної безпеки підприємства, що сприяє підвищенню прозорості облікової інформації та зниженню управлінських ризиків [2]. В. М. Жук зазначає, що облік виходить за межі традиційного обліково-аналітичного забезпечення та стає важливою складовою управління підприємством і економікою загалом [3]. А. Ж. Сақун досліджує місце облікової політики в системі управління підприємством та акцентує увагу на її нормативно-правовому забезпеченні [4]. Л. В. Чижевська визначає значення облікової політики у формуванні та управлінні фінансовими результатами підприємства через вибір методів обліку активів, витрат і доходів [5]. І. Ю. Яремко аналізує роль обліково-аналітичної системи у формуванні інформаційної бази для управління потенціалом підприємства та обґрунтовує необхідність якісної інформаційної бази для прийняття ефективних управлінських рішень у сучасних економічних умовах [6]. Н. Г. Здирко досліджує формування облікової інформації для ефективного управління витратами у галузі молочного

скотарства та обґрунтовує необхідність удосконалення системи обліку витрат у сільському господарстві [7].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті: обґрунтування та розроблення інституційних механізмів адаптації аграрних підприємств до умов цифрової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Базове визначення облікової політики в національному праві підкреслює її управлінсько-процедурний характер: це сукупність принципів, методів і процедур, що застосовуються для ведення обліку та складання та подання звітності [8]. На міжнародному рівні концепція «accounting policies» формалізована стандартом IAS 8: підприємство має обирати та застосовувати облікові політики послідовно; зміни допустимі за умови підвищення релевантності та достовірності або коли цього вимагає стандарт [9]. Традиційно подібна логіка закріплюється через норми НП(С)БО щодо застосування та зміни облікових політик (через критерії допустимості змін і порядок відображення) [10].

З позицій теорії та емпірики вибору облікових методів важливо розрізнити нормативний та позитивний виміри формування облікової політики підприємства.

Нормативний вимір передбачає розгляд облікової політики з точки зору її відповідності встановленим стандартам бухгалтерського обліку, вимогам законодавства та принципам формування фінансової звітності. У цьому контексті основна увага приділяється забезпеченню достовірності, порівнянності та прозорості облікової інформації, що формує основу для прийняття управлінських і інвестиційних рішень. Нормативний підхід ґрунтується на припущенні, що вибір облікових методів повинен забезпечувати об'єктивне відображення фінансового стану підприємства та результатів його діяльності відповідно до вимог національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [11].

Водночас позитивний вимір зосереджується на аналізі фактичних детермінант вибору облікової політики менеджментом підприємства. У межах цього підходу досліджуються як управлінські інтереси агентські конфлікти між власниками і менеджерами, інформаційна асиметрія між учасниками ринку, а також зовнішні регуляторні обмеження або витрати впливають на вибір конкретних облікових методів. У прикладних дослідженнях феномен «accounting choice» часто пояснюється саме через існування певних ринкових недосконалостей, що зумовлюють прагнення менеджменту використовувати облікову політику як інструмент управління інформаційними потоками, фінансовими результатами або інвестиційною привабливістю підприємства [12].

У контексті інноваційного розвитку підприємства окремий напрям наукових досліджень присвячений аналізу впливу характеристик фінансової звітності, зокрема рівня облікової консервативності та прозорості, на інвестиційну та інноваційну активність компаній. У таких дослідженнях встановлено, що якість фінансової інформації може впливати на доступ підприємства до зовнішнього фінансування, рівень довіри інвесторів і кредиторів, а також на вартість залученого капіталу. Водночас результати подібних досліджень часто є неоднозначними, оскільки залежать від особливостей інституційного середовища, рівня розвитку фінансових ринків, доступності інвестиційних ресурсів та підходів до вимірювання інноваційної активності [13].

У зв'язку з цим формується методологічна вимога до побудови моделей впливу облікової політики на інноваційний розвиток підприємства. Такі моделі повинні враховувати причинно-наслідкові зв'язки між якістю фінансової звітності, умовами фінансування та інноваційною діяльністю підприємства (рис. 1).

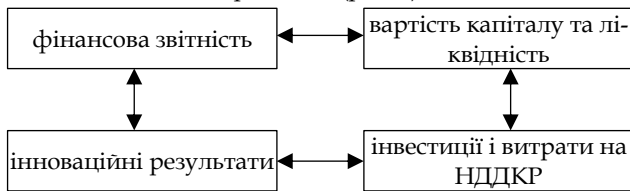

Рис. 1. Схема логіки побудови моделей впливу облікової політики на інноваційний розвиток підприємства

Доцільно враховувати логіку взаємозв'язку, відображену на рис. 1, що дозволяє більш докладно пояснити вплив облікової політики на розвиток виробничого потенціалу та інноваційної активності підприємства.

У вітчизняній економічній літературі виробничий потенціал підприємства зазвичай розглядається як сукупність ресурсів і виробничих можливостей, що забезпечують досягнення стратегічних і поточних цілей підприємства. При цьому важливим є часовий аспект розвитку потенціалу, який часто описується через логіку, відображену на рис. 2.

Рис. 2. Часовий аспект розвитку виробничого потенціалу підприємства

Тобто, наявні ресурси підприємства формують основу його виробничих можливостей, які за умови ефективного використання можуть трансформуватися у резерви зростання та подальший розвиток виробництва.

Таке розуміння виробничого потенціалу має важливе значення для його аналітичного моделювання, оскільки дозволяє пов'язати цю категорію з конкретними, вимірюваними складовими діяльності підприємства. Зокрема, виробничий потенціал може бути представлений через такі елементи, як виробничий капітал (основні засоби), технологічні ресурси (нематеріальні активи, програмне забезпечення), трудовий потенціал персоналу, а також організаційні компетенції та управлінські можливості підприємства.

Водночас важливою проблемою емпіричного аналізу виробничого потенціалу є обмеженість доступних даних для його оцінювання. Реальний технічний потенціал підприємства, який включає виробничі потужності, ефективність використання обладнання, рівень технологічної продуктивності та інші техніко-економічні характеристики, як правило, належить до внутрішньої інформації підприємства і рідко розкривається у відкритій звітності. У більшості випадків дослідники змушені використовувати лише непрямі показники або так звані прокси-індикатори, до яких належать балансова вартість основних засобів, обсяги капітальних інвестицій, обсяги виробництва чи реалізації продукції, а також витрати на ремонт, енергію та обслуговування виробничих потужностей.

У цьому контексті облікова політика підприємства відіграє особливо важливу роль, оскільки вона впливає не

лише на відображення фактичного стану виробничих ресурсів, але й на способи їх вимірювання у фінансовій звітності. Наприклад, застосування різних підходів до переоцінки основних засобів або вибір методів нараховання амортизації може істотно змінювати оцінку виробничого потенціалу підприємства у звітних показниках, що водночас впливає на результати економічного аналізу та прийняття управлінських рішень.

Саме тому доцільно розглядати облікову політику не лише як інструмент ведення бухгалтерського обліку, а як складову інвестиційно-інноваційної архітектури підприємства. Такий підхід передбачає, що ключові елементи облікової політики повинні бути узгоджені зі стратегічними цілями розвитку виробництва та модернізації технологічної бази. Зокрема, політика оцінки основних засобів, підходи до капіталізації витрат на модернізацію або розроблення, а також методи обліку запасів мають формувати інформаційну основу для прийняття інвестиційних рішень і відображати реальні економічні процеси, пов'язані з оновленням виробничого потенціалу. Узгодження цих елементів із ключовими показниками ефективності виробництва (KPI) – такими як продуктивність обладнання, собівартість продукції, рівень використання потужностей – дозволяє забезпечити інтеграцію фінансової інформації з управлінськими цілями підприємства та підвищити обґрунтованість стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку.

Водночас важливим завданням є посилення взаємозв'язку між фінансовим і управлінським обліком, оскільки ці підсистеми відображають різні аспекти діяльності підприємства. У фінансовій звітності виробничий потенціал підприємства представлений переважно через оцінку активів – основних засобів, нематеріальних активів, запасів та інших ресурсів. Натомість у системі оперативного управління виробництвом потенціал проявляється через інші показники – виробничі потужності, рівень завантаження обладнання, продуктивність праці, обсяги виробітку або ефективність використання технологічних ресурсів.

Якщо між цими двома інформаційними системами відсутній чіткий аналітичний зв'язок, виникає ризик того, що економічні моделі оцінювання виробничого потенціалу або інноваційного розвитку будуть змішувати облікові вимірювання з фактичними виробничими характеристиками. У результаті показники фінансової звітності можуть відображати лише облікову оцінку ресурсів, тоді як реальний виробничий потенціал підприємства визначається їх фактичним використанням у процесі виробництва.

Тому формування ефективної облікової політики потребує створення своєрідного «мосту» між фінансовим і управлінським обліком, який забезпечує узгодженість показників фінансової звітності з операційними даними про використання виробничих ресурсів. Концептуальна модель впливу облікової політики на інноваційний розвиток і виробничий потенціал підприємства відображена на рис. 3.

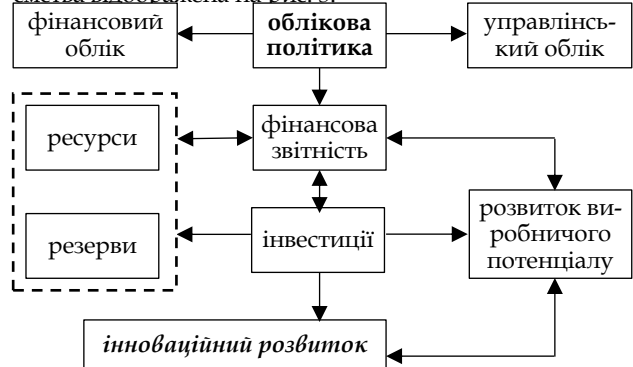

Рис. 3. Концептуальна модель впливу облікової політики на інноваційний розвиток і виробничий потенціал підприємства

Такий підхід дозволяє підвищити аналітичну цінність облікової інформації, забезпечити більш точне оцінювання виробничого потенціалу підприємства та сформулювати надійну інформаційну основу для управління інноваційним розвитком.

Моделювання облікової політики у контексті розвитку виробничого потенціалу та інноваційної діяльності підприємства доцільно здійснювати на основі послідовного, поетапного підходу. Такий підхід дозволяє системно поєднати облікові процедури із процесами управління ресурсами, інвестиційною діяльністю та стратегічним розвитком підприємства. Важливість поетапного моделювання полягає у тому, що облікова політика в цьому випадку розглядається не лише як набір технічних правил ведення бухгалтерського обліку, а й як інструмент інформаційного забезпечення управління виробничим потенціалом та інноваційними процесами.

Першим етапом моделювання є ідентифікація основних складових виробничого потенціалу підприємства. На цьому етапі визначаються ключові ресурси та можливості підприємства, які формують основу його виробничої діяльності та інноваційного розвитку. До таких складових належать виробничий капітал, представлений основними засобами та виробничими потужностями, технологічні ресурси, що включають нематеріальні активи, програмне забезпечення та результати науково-технічних розробок, трудовий потенціал персоналу, а також організаційні компетенції та управлінські можливості підприємства. Чітке визначення цих елементів дозволяє встановити об'єкти облікового відображення та сформувати основу для подальшого аналізу їх ефективного використання.

Наступним етапом є визначення облікових інструментів відображення складових виробничого потенціалу у системі бухгалтерського обліку. На цьому етапі обираються відповідні методи оцінки та обліку ресурсів підприємства. Зокрема, визначаються підходи до оцінки основних засобів, методи нарахування амортизації, правила капіталізації витрат на модернізацію або розробки, а також методи обліку запасів. Вибір цих інструментів має важливе значення, оскільки саме вони формують показники фінансової звітності, які використовуються для аналізу виробничого потенціалу та оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Третім етапом є узгодження облікової політики з інвестиційно-інноваційною стратегією підприємства. У сучасних умовах облікова політика повинна враховувати стратегічні напрями розвитку підприємства, зокрема модернізацію виробничих потужностей, впровадження

нових технологій та реалізацію інноваційних проєктів. Це означає, що вибір облікових методів має сприяти формуванню інформації, необхідної для прийняття інвестиційних рішень та оцінки ефективності інноваційної діяльності.

Четвертим етапом є формування системи аналітичних показників, які дозволяють оцінювати ефективність використання виробничих ресурсів підприємства. До таких показників можуть належати фондовіддача основних засобів, рівень використання виробничих потужностей, продуктивність праці, обсяг інвестицій у модернізацію виробництва та частка інноваційної продукції у загальному обсязі реалізації. Використання системи аналітичних показників дозволяє здійснювати комплексну оцінку виробничого потенціалу підприємства та ефективності його розвитку.

Завершальним етапом моделювання є інтеграція фінансового та управлінського обліку, що забезпечує формування цілісної інформаційної системи для підтримки стратегічних управлінських рішень. У межах такої інтеграції показники фінансової звітності узгоджуються з операційними показниками виробничої діяльності підприємства, такими як виробничі потужності, рівень завантаження обладнання, виробіток або ефективність використання ресурсів. Це дозволяє створити єдину аналітичну основу для оцінювання виробничого потенціалу та визначення напрямів інноваційного розвитку підприємства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, в сучасних умовах розвитку економіки облікова політика підприємства набуває значно ширшого значення, ніж традиційно прийнято у практиці бухгалтерського обліку. Вона виступає не лише регламентом ведення облікових процедур, а й важливим інструментом інформаційного забезпечення управління виробничим потенціалом та інноваційною діяльністю підприємства. Формування облікової політики впливає на спосіб відображення і оцінювання виробничих ресурсів у фінансовій звітності, що визначає можливості аналізу ефективності використання ресурсного потенціалу та прийняття стратегічних управлінських рішень. Водночас інтеграція облікової політики з інвестиційно-інноваційною стратегією підприємства, а також узгодження показників фінансового і управлінського обліку дозволяють підвищити аналітичну цінність облікової інформації, сформувати надійну основу для оцінювання виробничого потенціалу та сприяти більш ефективному впровадженню інноваційних рішень у діяльність підприємства.

Література.

1. Суліма Н., Гуцул Т., Боровик Н. Формування ресурсного потенціалу аграрних підприємств в умовах інноваційного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-47>.
2. Замлинський В.А., Волошина О.В., Степаненко С.В. Облікова політика і економічна безпека в системі управління підприємством. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-9>.
3. Жук В.М., Замлинський В.А., Дяченко О.В. Роль бухгалтерського обліку у становленні економічної науки. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 3. С. 29–33. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-4>.
4. Сакун А.Ж. Облікова політика в системі управління підприємством та її правове забезпечення. *Аеросвіт*. 2022. № 5–6. С. 50–55.
5. Чижевська Л.В., Поліщук І.Р., Сарган С.С. Облікова політика як інструмент управління фінансовими результатами підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. № 3(53). С. 34–40. URL: <https://pbo.ztu.edu.ua/article/view/273471>.
6. Яремко І.Й. Обліково аналітичне забезпечення як інструментарій управління економічним розвитком підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 6. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-09-02>.
7. Здирко Н.Г. Формування облікової інформації для ефективного управління витратами молочного скотарства. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.2>.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
9. Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/ias-8-accounting-policies-changes-in-accounting-estimates-and-errors.pdf?byypass=on>.
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
11. Ткаченко О.О., Янко О.І. Сутність облікової політики підприємства за умови гармонізації системи бухгалтерського обліку та звітності. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-134>.
12. Fields T.D., Lys T.Z., Vincent L. Empirical Research on Accounting Choice. *Journal of Accounting and Economics*. 2001. Vol. 31. № 1–3. P. 255–307. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00028-3](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00028-3).
13. Laux V., Ray K. Effects of Accounting Conservatism on Investment Efficiency and Innovation. *Journal of Accounting and Economics*. 2020. Vol. 70. № 1. P. 101249. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaccoco.2020.101249>.

References.

1. Sulima, N., Hutsul, T., Borovyk, N. (2024). «Formation of resource potential of agricultural enterprises in conditions of innovative development». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-47>.
2. Zamlyns'kyj, V.A., Voloshyna, O.V., Stepanenko, S.V. (2024). «Accounting policy and economic security in the enterprise management system». *Ukrains'kyj zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*. Vol. 9. № 1. pp. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-9>.
3. Zhuk, V.M., Zamlyns'kyj, V.A., Diachenko O.V. (2023). «The role of accounting in the development of economic science». *Ekonomichni nauky*. № 3. pp. 29–33. Available at: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-4>.
4. Sakun, A.Zh. (2022). «Accounting policy in the enterprise management system and its legal support». *Ahrosvit*. № 5–6. pp. 50–55.
5. Chyzhevs'ka, L.V., Polischuk, I.R., Sarhan, S.S. (2022). «Accounting policy as a tool for managing the financial results of an enterprise». *Problemy teorii ta metodologii bukhhalters'koho obliku, kontroliu i analizu*. № 3(53). oo. 34–40. Available at: <https://pbo.ztu.edu.ua/article/view/273471>.
6. Yaremenko, I.J. (2022). «Accounting and analytical support as a tool for managing the economic development of an enterprise». *Problemy suchasnykh transformatsij. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*. № 6. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-09-02>.
7. Zdyrko, N.H. (2024). «Formation of accounting information for effective management of dairy cattle breeding costs». *Efektivna ekonomika*. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.2>.
8. Pro bukhhalters'kyj oblik ta finansovu zvitnist' v Ukraini: Zakon Ukrainy. (1999). [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine: Law of Ukraine]. № 996-XIV dated July 16, 1999. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
9. Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/ias-8-accounting-policies-changes-in-accounting-estimates-and-errors.pdf?bypass=on>
10. Pro zatverdzhennia Natsional'noho polozhennia (standartu) bukhhalters'koho obliku 1 «Zahal'ni vymohy do finansovoi zvitnosti»: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy. (2013). [On approval of the National Accounting Regulation (Standard) 1 “General Requirements for Financial Reporting”: Order of the Ministry of Finance of Ukraine]. № 73 dated February 7, 2013. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
11. Tkachenko, O.O., Yanko, O.I. (2023). «The essence of the accounting policy of the enterprise under the condition of harmonization of the accounting and reporting system». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-134>.
12. Fields, T.D., Lys, T.Z., Vincent, L. (2001). Empirical Research on Accounting Choice». *Journal of Accounting and Economics*. Vol. 31. № 1–3. pp. 255–307. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00028-3](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00028-3).
13. Laux, V., Ray, K. (2020). «Effects of Accounting Conservatism on Investment Efficiency and Innovation». *Journal of Accounting and Economics*. Vol. 70. № 1. pp. 101249.

Abstract.

Ryzhikova N, Perevozova I, Melnychenko O., Tsupak V. Modeling accounting policy in the context of production potential and innovative development of an enterprise.

The article examines the theoretical and methodological foundations of modeling an enterprise's accounting policy in the context of developing its production potential and innovative activity. It is established that, in business practice, accounting policy is often perceived primarily as a formal regulation of accounting procedures, while its potential as a strategic management tool remains underutilized. The paper analyzes scientific approaches to the formation of enterprise accounting policy and identifies its role within the system of information support for managing production potential. The results of studies by Ukrainian scholars regarding the use of accounting policy as an instrument for resource management, strengthening the economic security of enterprises, and ensuring the effectiveness of financial results are summarized. During the research, normative and positive approaches to the formation of enterprise accounting policy were analyzed. It was determined that the normative approach focuses on ensuring the reliability and comparability of financial reporting in accordance with established accounting standards, while the positive approach focuses on studying the real determinants that influence management decisions regarding the selection of accounting methods. The relationship between accounting policy, financial reporting, investment processes, and an enterprise's innovative activity is substantiated. A conceptual approach to modeling the impact of accounting policy on the development of production potential and innovative activity is proposed. It is determined that an enterprise's production potential is formed by a combination of resources and production capabilities, including fixed assets, technological resources, labor potential, and organizational competencies. The article proposes a step-by-step approach to modeling enterprise accounting policy. This approach includes identifying the components of production potential, determining accounting instruments to reflect them, aligning accounting policy with the enterprise's investment and innovation strategy, developing a system of analytical indicators to assess resource efficiency, and integrating financial and management accounting. It has been proven that aligning accounting methods with key production efficiency indicators increases the analytical value of financial information and supports more substantiated strategic decision-making.

Keywords: accounting policy; production potential of an enterprise; innovative development; financial reporting; management accounting; financial accounting; investment activity; accounting and analytical support; accounting policy modeling.

Стаття надійшла до редакції 12.08.2025 р.

Бібліографічний опис статті:

Рижикова Н.І., Перевозова І.В., Мельниченко О.В., Цюпак В.П. Моделювання облікової політики у фокусі виробничого потенціалу та інноваційного розвитку підприємства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 4. С. 145–148.

Ryzhikova N, Perevozova I, Melnychenko O., Tsupak V. Modeling accounting policy in the context of production potential and innovative development of an enterprise. *Actual problems of innovative economy and law*. 2025. No. 4, pp. 145–148.

УДК: 351.86:004.056.5]:327.5; JEL classification: H11, H83, D83

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-4-33>

ЗУБЧИК Олег Анатолійович, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, <https://orcid.org/0000-0001-6480-409X>
ГРИЦАЙ Роман Олексійович, аспірант кафедри державного управління, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, <https://orcid.org/0009-0007-4914-3749>

ФУНКЦІОНАЛЬНА КОНВЕРГЕНТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ СЕМАНТИЧНИМ ЗАГРОЗАМ

Зубчик О.А., Грицай Р.О. Функціональна конвергентність суб'єктів публічного управління в системі протидії семантичним загрозам.

У статті здійснено комплексний аналіз теоретико-методологічних засад функціонування системи публічного управління в умовах інтенсивних семантичних воєн та виокремлено системні деструктивні чинники впливу на когнітивний простір України. Надано критичний аналіз позитивним аспектам та існуючим функціональним лакунам у процесах інституційної взаємодії суб'єктів владних повноважень (РНБО, Мінцифри, МКП), а також визначено вимоги та фактори, що детермінують швидкість і якість управлінського реагування на гібридні загрози. Обґрунтовано, що на архітектоніку державного управління впливає не лише внутрішній комунікаційний дискурс, а й експансивні стратегії зовнішньої пропаганди, спрямовані на делегітимацію публічної влади. Подано авторські пропозиції щодо вдосконалення державної стратегії шляхом впровадження принципу функціональної конвергентності. Встановлено, що під час формування безпечових механізмів органи публічної влади повинні забезпечувати перехід від фрагментарного реагування до нормативно-протокольної детермінації управлінських реакцій, що дозволяє мінімізувати стратегічну невизначеність. Означено, що суть конвергентної взаємодії полягає у створенні Єдиного аналітико-прогностичного контуру, який забезпечує інституційну цілісність та адаптацію державного апарату до динамічних змін у семантичному середовищі. Досягнення цих завдань можливе шляхом впровадження епістемічної інтеграції аналітичних підрозділів, розбудови національної інфраструктури моніторингу комунікаційних ризиків, забезпечення епістемічної стійкості державних інституцій через синхронізацію їхніх темпоральних ритмів із темпами сучасних когнітивних загроз. Досліджено розвиток стратегічних комунікацій як інструменту захисту інформаційного суверенітету, що передбачає

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 4 / 2025

Всеукраїнський науковий журнал